

Zámer ku kandidatúre na člena Vedeckej rady Historického ústavu SAV, v. v. i.

Michal Schvarc

Achillovou päťou Historického ústavu je už niekoľko rokov nedostatočné ukotvenie v oblasti medzinárodnej spolupráce a z toho rezultujúca slabá participácia našej inštitúcie v európskych grantových schémach. Ostatne túto medzeru konštatoval panel odborníkov počas poslednej akreditácie v roku 2016. Z tohto dôvodu by som ako kandidát na člena VR ponúkol možnosti rozšírenia spolupráce HÚ s inštitúciami z krajín nemecky hovoriaceho priestoru, predovšetkým z Nemecka.

Ako prvá opcia prichádza do úvahy mníchovské Collegium Carolinum. Ide o v podstate o jediný inštitút v celom Nemecku, ktorý sa špecializuje na výskum dejín Česka a Slovenska. Historický ústav síce patrí medzi partnerov CC, je tu však stále priestor na prehĺbenie a zintenzívnenie spolupráce. Na mysli mám menšie biletarárne projekty, ako aj veľké projekty v rámci európskych, resp. vnútronemeckých grantových schém. Samozrejme aj zapojením našich doktorandov, ktorí by tak mali možnosť v rámci týchto projektov pracovať na svojich kvalifikačných prácach. CC je pridruženým inštitútom Ludwig-Maximilian-Universität v Mníchove, čo umožňuje prepojenie aj na univerzitnú sféru. Okrem toho sa tu tiež ponúka možnosť nadviazať kontakt s ďalšími významnými inštitúciami v Mníchove ako je Institut für Zeitgeschichte (IfZ), Deutsches Museum atď. Uvedené formy spolupráce dokážem garantovať ako člen CC.

Okrem CC prichádza do úvahy rozšírenie kooperácie s Leibnitz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO) v Lipsku vo forme projektov, ako aj pobytov doktorandov na inštitúte. Ako člen Komisie pre dejiny a kultúru Nemcov v juhovýchodnej Európe by som zasadzoval tiež o nadviazanie kooperácie s Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde (Inštitút pre dejiny a regionalistiku dunajských Švábov), ktorý je umožňuje tiež prepojenie na Historische Abteilung der Philosophischen Fakultät (Historické oddelenie Filozofickej fakulty) der Ebehard Karls Universität v Tübingene, Gesellschaft für Historische Migrationsforschung (Spoločnosť pre výskum historickej emigrácie), ako i na ďalšie inštitúcie v Maďarsku (Kisebbségkutató Intézet Magyar Tudományos Akadémia/Institute for Minority Studies Hungarian Academy of Sciences), Rumunsku (Institute of History „George Baritiu” of the

Romanian Academy, Cluj-Napoca) a Srbsku (Institut za noviju istoriju Srbije). Ďalšou možnosťou pre nadviazanie nového partnerstva, o ktoré sa budem usilovať, je Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa (BKGE – Spolkový inštitút pre kultúru a dejiny Nemcov vo východnej Európe). Predmetom jeho výskumu sú regióny stredovýchodnej a juhovýchodnej Európy, obývané v minulosti nemeckojazyčným obyvateľstvom. Kooperácia by sa mohla realizovať v oblasti projektov a výmenných pobytov pracovníkov oboch inštitúcií.

Realizácia uvedených zámerov napomôže Historickému ústavu zapojiť sa užšie do medzinárodnej kooperácie, participovať na európskych, multilaterálnych a bilaterálnych projektoch a svojimi výskumami sa zakotviť vo vedeckom prostredí v zahraničí.